

פרוטוקול ישיבת המועצה המקומית אפרת - מס'

יום שני, א' אייר ה'תשע"ו, 9 במאי 2016

נוכחים:

- ראש המועצה	עודד רביבי
- חברת מועצה	דבורה גיני מלכי
- חבר מועצה	מנחם שפיץ
- חבר מועצה	מיכאל דהן
- חבר מועצה	דובי שפּלר
- חבר מועצה	אבי חדידה
- חברת מועצה	אורית סמואלס
- חבר מועצה	דורון כהן
- חברת מועצה	נעמה טל

משתתפים:

- יועץ משפטי	עקיבא סלבצקי
- גזבר המועצה	שרון הורוביץ
- מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים	אפרת אדלר
	ניסים

סדר היום:

- היכרות עם המחלקה לשירותים חברתיים ופילוח הנתונים על פי מיפוי שנערך בחודשים האחרונים במחלקה.
- הצגת צו המיסים.

נושא	החלטה	אושר	נמצא בעמוד
היכרות עם המחלקה לשירותים חברתיים ופילוח הנתונים על פי מיפוי שנערך בחודשים האחרונים במחלקה			3-21
הצגת צו המיסים			21-33
עדכון ועדת קליטת עליה			34-36
אישורי תב"רים	אושרו התב"רים- 1. שיפוץ גני משחקים 2. בטיחות בדרכים	אושר בפה אחד אין מתנגדים ואין נמנעים	36-37

ישיבת המועצה

היכרות עם המחלקה לשירותים חברתיים ופילוח הנתונים על פי מיפוי שנערך בחודשים האחרונים במחלקה-

עודד רביבי: ערב טוב לכולם, אני שמח להציג בפניכם את אפרת שהתחילה לעבוד לפני ארבעה חודשים, שקיבלנו אותה פה לעבודה כמנהלת המחלקה לשירותים חברתיים. מי שלא מכיר, אפרת גדלה במשואות יצחק. יש לה זכות שההורים שלה שכנים של מושקו, שהוא ראה מודעת דרושים למנהל מחלקת שירותים חברתיים, אז הוא המליץ לנו על אפרת. היא גרה אז ברעננה. בעקבות קבלתה לעבודה העתיקה את מקום מגוריה לנס הרים. אנחנו פה בפניה נגיד רק מעט שבחה, שאנחנו רוויים הרבה מאוד נחת מאז שהיא נכנסה למחלקה. היא הביאה לנו עד עכשיו הרבה מאוד תוצרים שהיו חסרים לנו בעבודה בעבר ובעצם מה שביקשנו היום זה שהיא תציג בקצרה את תמונת המצב כמו שהיא רואה אותה במחלקה, כאשר אנחנו בסך הכול מבינים שאנחנו עיר עם גגות אדומים ועיר עם סוציו אקונומי 7, אבל יחד עם זאת כאשר דופקים בדלת של המחלקה לשירותים חברתיים, פתאום מתגלים נתונים שמסבירים למה המחלקה הזאת כל כך עמוסה, למה המחלקה הזאת מרובת פניות. אפרת תציג את הפילוחים השונים. כמובן שהכל ללא שמות וללא פרטים מזהים, כי בסך הכול המחלקה מחויבת על חובת סודיות, אבל יש שאלות ברמת הסטטיסטיקה או הדברים הרלוונטיים, אז היא תשמח להציג אותם בפניכם. הבמה שלך.

אפרת אדלר: טוב, אז קודם כל נעים מאוד. הגעתי למחלקה לפני כמה חודשים. כמו שעודד אמר, באתי למקום עם סוציו אקונומי 7. הצוות סיפר על עומס גדול והתחושה שהם עובדים הרבה ועמוסים בתיקים. יש המון פניות חדשות. מה שעשינו דבר ראשון, קודם כל עצרנו את הפעילות של המחלקה ליומיים ובמשך יומיים ממש ניסינו לגבש איזה שהם קריטריונים מה מעניין אותנו לבדוק. הגענו לסדר גודל של כמעט שבעים מאפיינים של מה מעניין אותנו, אם זה אלימות במשפחה, פגיעות מיניות, חד הוריות, עליה, כל הקריטריונים כדי לגבש איזושהי תמונת מצב שתיתן לנו תמונה של מה המצב בעצם במחלקה. זה משהו שלא נעשה לפני זה, אז מהבחינה הזאת זה היה מאוד חסר.

נעמה טל: תמונת המצב הזאת בשבילך, בשביל המחלקה? בשביל שמי ידע מה קורה?

אפרת אדלר : בשביל שאנחנו נדע מה קורה, קודם כל. בשבילי, מעבר לשמוע 'אנחנו עמוסים', אני רוצה להבין מה זה העומס הזה. מה שעשינו, זה שפשוט עצרנו את העבודה של המחלקה לשלושה ימים, שמנו ברקו על הלוח ועברנו תיק תיק, וכל תיק, ציינו אותו באפיונים הספציפיים שהגדרנו מראש. מה שהיה בשלושה ימים האלה זה שעברנו תיק תיק וכל תיק הוא תיק. לא היה מצב שעברנו על תיק, בעיות כלכליות והמשכו הלאה. בתיק הזה יש חמישה ילדים, הנער עם סמים, האמא עם בריאות הנפש, האבא בכלל לא נמצא בתמונה. לאט לאט התחלתי להבין בעצם מה העומס שמדברים עליו. התמזל מזלי ואחרי כמה ימים הלכנו לאולפנת אוריה ונפגשנו שם עם יונת למברגר והיא הציגה איזשהו דגם שאני אימצתי אותו.

עודד רביבי : הביקור אצלה היה ביקור עומק של כל מנהלי המחלקות, לא קשור דווקא לרווחה.

אפרת אדלר : כן. אז היא מדברת על איזשהו דגם שאומר, כשרוצים להניע איזשהו תהליך, מתחיל המיפוי, יוצאים משם לתוך ועדות היגוי שדנות בעצם במיפוי הזה. על השאלה שלך, מה המיפוי הזה נותן. מתוך זה יוצאים לוועדות היגוי, ועדה פנימית, מגבשים איזושהי תכנית עבודה. במועצה כבר יש תכנית עבודה. הכול פה מאוד מסודר. אני יותר מחפשת איזשהו מודל עבודה שהמחלקה שלי תוכל לעבוד על פיו כדי שהעבודה תהיה יותר יעילה. מיישמים את זה וזה איזשהו מעגל שחוזר על עצמו.

נעמה טל : איפה הבקרה?

אפרת אדלר : זה בדיוק זה. הבקרה זה המעגל שחוזר על עצמו. אחרי המיפוי הוצאנו את המסמך הזה, שהמסמך הזה נותן לנו תמונת מצב של מה אנחנו עסוקים כרגע. מסמך של התחלת הדרך, לראות במה אני רוצה להתמקד, כי ברוך השם יש המון דברים. זה תוכן העניינים. הרקע שרלוונטי אלינו. באפרת גרות 1,885 משפחות ומטופלים 423, אז זה בעצם 22.4% מכלל האוכלוסיה, וזה הרבה. זה מעל הממוצע.

דורון כהן : כל ה-400 זה אנשים שבתעודת הזהות שלהם רשומים באפרת?

אפרת אדלר : כן. זה מעל הממוצע. הממוצע מדבר על סדר גודל של 18%.

שרון הורוביץ : יש פה הרבה ילדי אומנה ביישוב. ילד האומנה, תעודת הזהות שלו רשומה ברשות ששולחת אותו. המשפחה היא לא משפחה בהכרח מוכרת ברווחה. זו משפחה נורמטיבית שמטפלת.

אפרת אדלר : לא, זה לא נכנס. בשנתיים הקרובות צפוי גידול של 60% שהמחלקה והמועצה בפרט צריכה להתכונן לזה, ובשנים האחרונות החל מהלך להרחבת השירותים החברתיים בדגש על מענה קהילתי רחב. החידוש שאנחנו מביאים זה שהמחלקה עם הפנים לקהילה. אם עכשיו יותר פנימה וסודיות, אנחנו רוצים לצאת החוצה, לפגוש, לראות מה קורה במקומות אחרים, בבתי ספר, במטה נוער ולעבוד בשיתופי פעולה. זו החשיבה וגם הצימאון של הצוות לא להישאר בד' אמותינו.

דובי שפיר : האם תוכלי להרחיב על הסעיף הזה בבקשה?

אפרת אדלר : אשמח. המיפוי, בגדול. החלוקה היא שיש לנו 84. זה נעשה לפני כמה זמן, אז זה כבר יותר, צרכים מיוחדים. אנחנו יודעים שיש צרכים מיוחדים נוספים שלא מוכרים לנו, משפחות שיש להם ילדים עם צרכים מיוחדות ובחרות לא להיות מוכרות ברווחה, לכן המספרים הם גדולים יותר. קשישים – 83. אותו דבר, קשישים שלא בהכרח באים לדרוש את השירותים ו-256 משפחות. סך הכול 423 תיקים פעילים.

נעמה טל : אמרת שכל תיק הוא יתיקי.

עודד רביבי : כל תיק הוא יותר מתיקי. יש תיקים שהם אינציקלופדיה.

אפרת אדלר : אני אתן לך קצת דוגמא, מה זה תיק.

דבורה גיני מלכי : זה אומר ששניים מכל שמונה שכנים שלנו, הם מטופלים ברווחה.

אפרת אדלר : גם אותי זה הזדהים. טיפלתי במושבים ליד לוד, ששם יש שלוש משפחות, סך הכול בכל המושב. באמת אחוז מאוד נרחב מהמושב רוצה תיק ברווחה. זה נחמד לו, הוא חבר מועדון. המקרים הם אחרים. פה אני מרגישה שהאתגר הוא שונה. יש משפחות שהן מורכבות. אתן דוגמא. אמא שיש לה 4 ילדים קטנים ביעשה חילי. הספיקה בשנתיים האחרונות להתגרש מהבעל גירושין מכוערים וקשים מאוד, להתחתן שוב פעם, לגלות שהבעל השני חולה נפש, להתחתן בפעם השלישית וכבר להיכנס להיריון והיא בהיריון מתקדם, היא צריכה ללדת. היא נשואה ברוך השם פעם שלישית. האמא עובדת במשרה מכובדת, היא אישה באמת מכובדת, היא במקצוע כמו שצריך אבל הילדים במצב קשה וצריך לחבר

ולהביא למודעות שהילדים לא במצב טוב. הרבה עבודה על להתחבר למצב, כי לפעמים קצת עדיף לברוח לקריירה או בכלל להיות בקריירה שהיא בחו"ל, שגם עם זה אנחנו מתמודדים.

מנחם שפיץ : יש לך במקרה נתונים כמה מהתיקים הם בעלי נכסים לעומת שגרים בשכירות?

אפרת אדלר : כמה הם דיירי משנה פה? אין לי נתונים על דבר כזה.

מיכאל דהן : מה אתה רוצה לטעון, שיש קורלציה?

מנחם שפיץ : אני לא טוען שום דבר. רק שאלתי שאלה. היה מעניין לשמוע בגלל שאולי הם שמעו כמה טוב באפרת, ולכך באים פה בדמי שכירות, השאלה היא אם זה נתון שכדאי ללמוד עליו.

שרון הורוביץ : היום היתה ועדת הנחות בבוקר. אם אני עכשיו זוכר טוב, בין 60% ל-70% מהמקרים הם אנשים שגרים בדירות שכורות.

דבורה גיני מלכי : כי הם מראש יותר עניים. הם לא יכולים לשלם את הארנונה, לא יכולים לקנות בית. זו קורלציה הפוכה.

אפרת אדלר : הבעיה לא נובעת מעוני. עיקר הבעיות שאנחנו שמים לב אליהן הן בעיות בתפקוד ההורים. יש לנו דוגמא למשפחה שאני יכולה לתת. הם מאוד אמידים והם במקצועות מאוד מכובדים והילדים במצב קשה.

דבורה גיני מלכי : אבל הם לא באים לבקש הנחה בארנונה.

נעמה טל : אני רוצה רגע להגיד משהו. אנחנו גרנו באפרת 12 שנה בשכירות. שכרנו דירה של זוג שהם מעולם לא גרו פה באפרת. בית. אני לא חושבת שהייתי פחות תושבת אפרת.

עודד רביבי : כשאנחנו נקראנו למשרד החינוך לתת הסבר על ועדות השמה, והראינו מקרה של אמא שהגיעה אלינו מצפת, וכששאלנו למה היא הגיעה מצפת עם 8 ילדים, אמא חד הורית, והיא אמרה, באתי בגלל מערכת החינוך באפרת, אז מנחם רוצה לדעת האם יצא לאפרת שם שיודעת לתת מענה בתחום הרווחה, שבסוף יש משפחות שלא מקבלות מענה במקומות אחרים ובאים לפה.

נעמה טל : זה חד משמעי. אנחנו מכירים לא מעט אנשים שבאים בגלל כיתות התקשורת.

עודד רביבי : לא אמרתי חינוך. אני עכשיו מדבר על מה שמנחם שאל לגבי רווחה. אני לא מכיר שיצא לנו שם של בירת רווחה, שאנחנו יודעים לתת שירותים בתחום הרווחה, אבל בסדר, זו שאלה לגיטימית. הלאה.

אפרת אדלר : הפירוט של תיקי משפחות, במה אנחנו בעצם מתעסקים. יש לנו ילדים במועדוניות, סדרי דין, נוער וחוק נוער. חוק נוער זה בעצם דיווחים לפקידת הסעד. בשנה האחרונה הגיעו 128 דיווחים לפקידת הסעד.

נעמה טל : את לא פקידת הסעד.

אפרת אדלר : אני לא פקידת סעד. פרט ומשפחה – זה הקריטריונים שעניינו אותנו, המאפיינים שבדקנו. לגבי אובדנות, אתם רואים למשל בעיות כלכליות. אנחנו חילקנו 150 סלי מזון בחג האחרון. 67 חד הוריות שבטיפול אינטנסיבי אצלנו עם בעיות בתפקוד ההורי. 63 משפחות מגיעות אלינו עם בעיות בתפקוד ההורי. כל דבר כזה הוא מה שאנחנו מכירים.

דובי שפיר : סליחה, 67 חד הורי, מספיק שהוא חד הורי והוא עם תיק אצלנו?

אפרת אדלר : לא. יש לנו 225 משפחות חד הוריות באפרת, אבל 67 מהן מטופלות אצלנו סביב הבעייתיות שזה מביא.

קריאה : מה הבעיות של המשפחות האלה?

עודד רביבי : כל מיני.

אפרת אדלר : אני יכולה לתת דוגמא. היתה לי בבוקר חד הורית שיש לה שלושה ילדים. האבא לא נמצא ואפילו לא נמצא בארץ. את הילד הרביעי היא הביאה ממישהו שאנחנו לא יודעים מי והיא מגדלת את כולם לבד ויש בעיות רגשיות אצל הילדים. התינוק החדש שנולד עבר ועדה של פעוטות בסיכון, שבעצם אומר שאנחנו דואגים לשלמו של הפעוט ולכן אנחנו שמים אותו במחיר מסובסד במעון כדי שהאמא תוכל לעלות על המסלול ולעזור לה. כרגע יש לנו, לפי מה שכתוב כאן, זה 8 פעוטות בסיכון. רק בשבועיים האחרונים נוספו עוד 4. היום בבוקר היה לי דוגמא של משפחה, אמא עם מחלת נפש, בריאות הנפש, לא מאובחנת, לא מטופלת, עם דיכאונות, 4 ילדים מתחת לגיל 6, האבא במצב כלכלי קשה. ברוך השם יש עבודה.

אבי חדידה : מה זה פנימייה?

עודד רביבי : זה פנימייה שהרווחה מוציאים.

אפרת אדלר : זה פנימייה, סידור חוץ ביתי. הילד לא יוכל לחיות בבית.

מנחם שפיץ : כמה מה-423 משפחות לא קשור למצב כלכלי?

אפרת אדלר : 138 מקרים עם בעיות כלכליות. יש חפיפה. יכולה להיות גם בעיה כלכלית וגם אובדנות נגיד.

מנחם שפיץ : כמובן.

אפרת אדלר : סדרי דין – בשנה האחרונה טיפלנו ב-12 תיקים בתחום סדרי דין.

דבורה גיני מלכי : מה זה אומר? מה זה סדרי דין?

אפרת אדלר : סדרי דין זה הורים גרושים שלא מצליחים להגיע להסדרי ראייה, ואז הם צריכים לערב את עו"ס סדרי הדין. עו"ס סדרי הדין נפגשת עם הילדים, הולכת לביקורי בית, מגיעה לבתי משפט. נושא מאוד מורכב. יש לנו פה 'כוכבים'. תחום הנוער – אנחנו מטפלים בסך הכול קרוב ל-120 נערים שמטופלים. אני מדברת על נערי מקרה קצה.

אבי חדידה : זה בתאום עם מטה הנוער? מטה הנוער בתמונה?

אפרת אדלר : יש לנו פורום נוער. אנחנו נפגשים עם מטה הנוער פגישות קבועות יחד עם השפ"ח. הם מעלים מאיפה הם שמעו, אנחנו מעלים. יש עבודה משותפת, אבל זה תהליך. זה ממש חלק מועדות ההיגוי, של איך נכון לעשות את זה. זו שאלה מאוד חשובה כי זה באמת עניין. אולי נוער הקצה הזה צריך להשתלב בתוך מטה הנוער לגמרי. זה שאלות שאנחנו עסוקים בהן.

דבורה גיני מלכי : אפרת, סך כל המקרים האלה, זה כמה?

אפרת אדלר : 120. יש נוער שהוא גם אלכוהול וגם בא לו להיות - - -

דובי שפיר : תגדירי אלכוהול.

אפרת אדלר : אלכוהול זה שימוש על כל הרצף. אני לא אגיד מישהו ששתה בפורים והשתכר ואני שמתי אותו. ממש לא. שימוש באלכוהול עד למצב - - -

עודד רביבי : שאנחנו יודעים. אם אתה כסיירת הורים אומר לי שיש בזולות יותר ילדים ששותים אלכוהול, אבל הם לא הגיעו לרווחה, אני לא אדע מזה. ה-71 מקרים זה שהם דווחו לרווחה דרך מוסדות החינוך, דרך המשפחות, דרך העו"סים, דרך סיירת הורים כי הם מטפלים בכלל בתיק אחר. איזושהי הצלבת מידע שבסוף מעניין אותי תחום העניין גם מבחינתם, באלכוהול.

דורון כהן : יש דיווח מסיירת הורים לרווחה?

אפרת אדלר : בודאי. הדסה מסיירת הורים עובדת עם העו"ס נוער שלנו באופן רציף. ה-71 נערים האלה, יש לנו עו"ס נוער שהיא מתעסקת בזה.

- דובי שפיר :** מתי מגיע לטיפול שלך? כי מישהו ראה אותו שותה פעם או פעמיים או שלוש או שהוא כבר הגיע למצב של שכרות של אובדן שליטה?
- אפרת אדלר :** זה בדיוק העניין. השאיפה שלנו זה לפגוש את הנער הזה כמה שיותר מוקדם, אפילו ברמה שהוא עוד לא שתי טיפה אחת, ברמה של סדנאות ומניעה.
- דובי שפיר :** אז מבחינתך אם דווח פעם אחת שראו את הנער בקבוצה שותה אלכוהול, לא נצפה שיכור, לא כלום, את תרצי להתחיל לנסות לטפל.
- אפרת אדלר :** זה ברמה שהעו"ס נוער תיצור איתו קשר לפגישה, תעריך את המצב. אם הוא יגיד לה, תקשיבי, זה היה שטויות, זה סתם, ההורים שלי לא מבינים מהחיים שלהם או משהו כזה, אז יכול להיות שזה לא יתפתח, אבל בדרך כלל כשאנחנו מקבלים דיווח, אז שוב, זה מבתי הספר, מהמטה נוער שמספר לנו, 'הנער הזה מאוד אוהב לשתות'. זה מעבר למשהו שאתה רואה שבערב שבת הוא שותה כוס יין.
- דובי שפיר :** את מחויבת לדווח להורים שלו אם הוא קטין?
- אפרת אדלר :** כן. אנחנו מחויבים להגיד להורים. יש אפשרות להיפגש עם הנער פעם אחת ללא ידיעת ההורים. הנער יכול להיפגש עם עו"ס נוער, להגיד אני רוצה לדבר עם עו"ס נוער, אל תגידי לאמא, אז פעם אחת כן, אבל אחר כך זה כבר חייב. אתה לא יכול לטפל בנער בלי ההורים שלו. זה בא ביחד.
- מנחם שפיץ :** האם יש קשר בין אחוז מעל הממוצע של מטופלים לזה שיש אצלנו אחוז מאוד גבוה של עולים חדשים?
- אפרת אדלר :** הסיפור של העולים החדשים, הנושא מאוד רציני. יש לנו פה קליטת עליה. אנחנו עובדים בשיתוף פעולה. הקושי בקליטה הוא ניכר.
- עודד רביבי :** בעיית הפרנסה, משפחות חד הוריות, גירושין.
- אפרת אדלר :** זה בודאי תורם.
- דבורה גיני מלכי :** יש איזו קורלציה שבדקתם בין הנוער לבין המשפחות שלהם שמטופלות ברווחה?
- אפרת אדלר :** הנער לא מגיע לבד. אם הוא מגיע, אז כנראה שיש לו רקע במשפחה והוא לא מגיע סתם.
- אבי חדידה :** אני לא רואה פה סמים.
- אפרת אדלר :** יש סמים בנוער, 21 מקרים.
- אבי חדידה :** זה עד כדי מכוני גמילה?

- אפרת אדלר :** בשבוע האחרון הכנסנו שתי נערות ל רטורנו.
- אבי חדידה :** יש דרגות. יש לנו פה אישור של היחידה להתמכרויות. יש דרגות.
- עודד רביבי :** סוגית הסמים זה לא דומה למה שהיה פה בעבר. זה לא בכמויות של מה שהיה בעבר. עיקר ההתמודדות לצערי היום עם סוגיית הסמים היא דווקא עם אוכלוסיית ההורים הצעירים, שכבת ההורים מגיל 25 עד גיל 35 ששם אנחנו הרבה יותר מאותגרים, הרבה יותר בבעיה. זה קורה במסיבות בתוך הבתים. היכולת שלנו לגלות את זה היא הרבה יותר מוגבלת. זה היום עיקר הדאגה ויכולת השליטה שלי על זה יותר קטנה.
- אפרת אדלר :** יש לנו את תופעת הבתים הריקים, הורים עובדים בחו"ל, הנער נשאר לבד בבית, מזמין, עושה מסיבות. אני בפסח האחרון קיבלתי דיווח על ילדה שאכלה מעוגות מריחואנה, מההורים שלה, מהמקרר.
- דיווחים לפקידי הסעד - במהלך השנה האחרונה היו 128 דיווחים של פקידת סעד. דיווחו לנו על 48 מקרי הזנחה לילד. זה בית הספר מדווח שהילד לא מגיע, מגיע מלוכלך, מגיע בלי סנדוויץ'. התערבות משטרה – היו לנו 22 מקרים. מועדוניות – יש לנו שלוש מועדוניות.
- אבי חדידה :** מה הקריטריון שבעצם ילד מגיע אל מועדונית? איך זה עובד?
- אפרת אדלר :** ילד שמגיע למועדונית הוא ילד בסיכון. אנחנו מזהים בעיה בתפקוד ההורי ואנחנו יודעים שאבא ואמא לא יכולים עד 7 בערב להחזיק מעמד, אז אנחנו מחזיקים אותו עד 5.
- עודד רביבי :** מה זה ילד בסיכון, אבי? ילד שהאמא חלתה בסרטן, האבא עובד משרה מלאה, באים לרוחה. אנחנו מבינים שאין מי שיקבל את הילדים. קוראים לזה ילד בסיכון. זה לא שהמשפחה עשתה משהו נורא. האמא צריכה לקבל טיפולים, אין מי שיגדל את הילדים, אז הם מקבלים את המועדונית.
- אפרת אדלר :** יש לנו שלוש מועדוניות, א' עד ג', א' עד ו'.
- אבי חדידה :** האם גם על רקע כלכלי נכנסים למועדונית?
- אפרת אדלר :** אין לנו. זה לא יושב על דברים כלכליים, זה יושב על תפקוד הורי. אם בעיות כלכליות, אז ההורים רוצים פתרונות של בייביסיטרים וכאלה.
- צרכים מיוחדים – יש לנו סך הכול 87 מקרים. שיקום, פיגור, אוטיזם. זה מפורט פה.

- עודד רביבי :** כל ילד כזה של צרכים מיוחדים, העלויות של ההסעות שנופל בסוף על הרשות המקומית, יכולים להגיע לסכומים עצומים.
- אפרת אדלר :** הסעות, משרד הרווחה לא מממן.
- אבי חזידה :** זה משרד החינוך.
- קריאה :** לא בכולם.
- מיכאל דהן :** רוב ההסעות לא. יש למעונות. יש מעונות בבית"ר עילית, מעונות טיפוליים לכמה ילדים.
- אפרת אדלר :** קשישים – יש לנו 85 קשישים שמוכרים. משום מה ירד פה האחוזים, אבל זה מחולק, אתם יכולים לראות, זה זכאים לחוק סיעוד, ניצולי שואה. המסגרות של הקשישים – יש לנו מועדון מועשר ומועדון מופת וקהילה תומכת.
- קריאה :** - - - היחידה שעכשיו הולכת, על קשישים. שאלנו כמה שאלות. לא קיבלנו תשובות.
- אפרת אדלר :** אני מקווה שאני אדע לענות.
- קריאה :** היינו שמחים באמת לקבל כמה הבהרות. השאלה הראשונה היתה, מישהו צריך להיות מטעם המועצה, מפקח מטעם המחלקה, שהולך לתת פיקוח צמוד למעון הזה. השאלה מיהו, כי רצינו לדעת מי הולך להיות האחראי על העניין הזה, כי המכרז - - - , יש בו הרבה תרופות טובות, אבל אם לא יהיה פיקוח ולא יהיה מישהו שיסתכל וידווח, אז לא עשינו שום דבר עם החוזה הזה.
- אפרת אדלר :** יש לנו עו"ס קשישים. בימים אלה התקבל לעבודה ראש מטה מייסדים, אז אנחנו מקימים פה מטה מייסדים באפרת. יש לנו ועדת היגוי שמתכנסת אחת לשבועיים עם ראש מטה המייסדים, עם העו"ס הקהילתי שלנו, עם עו"ס הקשישים. עושים חשיבה איך לפתח את התחום הזה ובוודאי שזה נכנס לתוך זה.
- עודד רביבי :** ומעבר לכל זה גם הגופים המקצועיים, יש את הפיקוח שלהם. המשרד לביטוח לאומי מפקח באופן סמוי. זה פיקוח יותר מחמיר מאשר הפיקוח שאתה מכיר ממשרד החינוך. זה פיקוח על בסיס שבועי, אם לא יומי. משרד הרווחה מפקח. מדובר פה בסכומי כסף עצומים ומדובר פה על רמת טיפול נדרשת. בניסוח המכרז היו מעורבים גם הביטוח הלאומי וגם משרד הרווחה, התייעצות של איך לבנות אותו, איך לפרק אותו, איך לפצל אותו.
- קריאה :** החוזה הוא בעצם מול המועצה ולא מול ביטוח לאומי.

עודד רביבי : נכון.

דבורה גיני מלכי : היועצת שהיתה כאן אמרה שמלבב שזכו במכרז הגישו תכנית שהשאירו אותה

ככה - - -

אפרת אדלר : אבל לא יתנו להישאר ככה כי יש לנו את ראובן מהמחוז שלא ישאיר רבע דבר לא ברור, והוא מפקח ממשד הרווחה.

דבורה גיני מלכי : היא פשוט אמרה לנו, תיזהרו על זה, אז רצינו באמת לשאול איך אנחנו נזהרים

על זה שהם לא ישאירו - - -

עודד רביבי : חלוקת האחריות עם הגופים האלה היתה שמי שמתקשר איתם זו המועצה, אבל

מי שעושה בסוף את הפיקוח המקצועי ואת המלווה, פה אנחנו לא מתיימרים, גם

העובדת הסוציאלית של המועצה שמטפלת בתחום הקשישים, אין לה את הכלים

המקצועיים כדי לדעת אפילו מה לדרוש מהגופים האלה, לכן התעקשנו שזה יהיה

גוף מקצועי שיפעיל את זה, שזו לא המועצה מפעילה, כי בסוף מדובר פה על

רמות מקצועיות שאי אפשר לעשות את זה ברמה חובבנית. רמות הפיקוח, אני

יכול להגיד לך שאפילו בשלב הבניה מבחינת התקנים, מבחינת רוחב המעברים

וגודל החלונות וכיווני האוויר ושטחי ההתאספות, גם משרד הרווחה וגם הביטוח

הלאומי ירדו לנו לחיים ברמות שאפילו במשרד החינוך אנחנו לא מכירים בתכנון

בתי ספר, ועכשיו אחרי שגמרנו, הם באו לבדוק ולפקח ולראות איך זה נגמר

בסוף.

דבורה גיני מלכי : האם זה הולך לשרת רק אוכלוסיה של אפרת?

עודד רביבי : לא.

דבורה גיני מלכי : של אפרת והגוש?

עודד רביבי : כל מי שאנחנו נוכל להביא, כי בסוף יש אינטרס להפוך את זה לכלכלי. המכרז

הראשון כשל, להזכירכם, כי החברות שמפעילות לא ראו פוטנציאל כלכלי בסיפור

הזה. זה לא שהן יכולות לבוא ולהגיד, טוב, אנחנו נפעיל טיפה פחות ואנחנו עם

זה נתקדם. אנחנו נמצאים שם במקום שהם יודעים בדיוק מה הולכים לדרוש

הגופים המקצועיים ולכן הם רוצים לבדוק מה כמות הלקוחות הפוטנציאליים.

דבורה גיני מלכי : הוא מיועד לכמה אנשים? מה הקפסיטי שלו?

עודד רביבי : לא זוכר.

אפרת אדלר : הנושא השני במיפוי הוא הסיפור של הקהילה. אם עכשיו התעסקנו בפרט והמשפחה, אנחנו עשינו גם מיפוי בנוסף של מיפוי קהילתי, שזה אומר להיפגש עם אנשי מפתח בקהילה. נפגשנו עם רבנים, עם אנשים בקהילות השונות, עם מנהלי בתי הספר, לקבל תמונה רחבה. אני באתי מבחוץ, אני לא מכירה את אפרת. גם הצוות שלי הרוויח מהדבר הזה, אבל כמה שיותר לקבל תמונה רחבה. היחידה הקהילתית בעצם עוסקת בהצבת - - - וקהילות. זה מחולק בעצם לשלושה נושאים: קהילות גיאוגרפיות, קבוצות מיקוד בקהילה וקהילות פונקציונאליות. עכשיו אני ארחיב. קהילה גיאוגרפית מתייחסת בעצם לשכונות. ישבנו בעצם עם כל שכונה, אנשי מפתח בשכונה. מה שקורה ברימון זה לא מה שקורה בזית. הצרכים שעלו מהרימון, אם זה אנשים אינטלקטואלים שהגיעו לפנסיה ומבקשים שנפתח להם את כל התחום הזה.

עודד רביבי : עצמאות כלכלית.

אפרת אדלר : בדיוק. הנושא השני זה הקבוצות מיקוד בקהילה. זה בעצם לקחת את כל הרצף מ-0 עד 120 ולראות איך אנחנו חולשים ותופסים את המשפחות ממש לאורך הרצף. זה מתחלק לגיל הרך. אנחנו עושים סדנאות הדרכה להורים לילדים לגיל הרך, גמילה מטיטולים, זה מפורט לכם הכול כאן, העבודה שלנו עם הנוער וצעירים, ניהול משק הבית, דברים שלא דווקא מתחברים לכם עם רווחה, אז זה חלק מזה.

דורון כהן : יש חפיפה עם מטה הנוער?

אפרת אדלר : לא חפיפה, זה שיתוף פעולה.

עודד רביבי : כולם מעורבים בכל דבר. אף אחד פה לא פועל לבד. החפיפה מפתיעה, למשל סדנא לניהול משק בית לצעירים, שפתאום באה מחלקת רווחה ואומרת, אנחנו רוצים את זה גם למייסדים, ואז פתאום אתה רואה שאת אותה סדנא אתה צריך לעשות לשתי קבוצות גיל, אולי טיפה עם התאמות בסיליבוס שונה, אבל הטייטל הוא אותו טייטל.

נעמה טל : אבל בעצם אנחנו מדברים על דברים שלא נעשו בעבר בתוך מחלקת הרווחה כשהיא היתה יותר מחלקה לרווחה ממחלקה לשירותים חברתיים, אז בעצם זה מחייב גם הגדלה של התקציב שלכם?

עודד רביבי : עובדים על הכול. הסיפור שלנו להקים את היחידה הקהילתית זה דבר שאנחנו מנסים לעשות אותו כבר שנתיים. יש לנו עו"סית קהילתית שזאת יהודית, שעשתה המון דברים כן בתחום הקהילה, והיא כן עשתה הרבה מהדברים האלה. אני מזכיר לכם שבתכנית העבודה גם שנה שעברה וגם השנה הזאת הוספנו תקנים למחלקת הרווחה. גדלנו שם בכוח האדם, הבאנו עוד כסף לפעילות. בתקופה האחרונה שלו פה היו על עומס בלתי נסבל. כשניסינו לפלח את העומס הזה לא קיבלנו תשובות ברורות. אמרו לנו רק שיש המון תיקים. מה שאפרת התחילה לעשות, התחילה לעשות לנו סדר. ישבנו עם יועצת ארגונית שבאה מתחום הרווחה, לבוא ולראות איך אנחנו מארגנים מחדש את עבודת המחלקה, האם אנחנו מחלקים אותה על פי קבוצות גיל, האם אנחנו מחלקים אותם על פי שטחים גיאוגרפיים, האם אנחנו מחלקים אותם על פי תחומי עשייה. אתם יכולים להבין לבד שרוב העו"סים יעדיפו להתעסק בתחום המניעתי, בתחום הקהילתי ולא בכמות התיקים. אצל דוד היתה חלוקה flat. כל התיקים התחלקו בין כל העו"סים בצורה שווה. מה זה אומר בצורה שווה? מספרית, אבל תיק אחד הרבה יותר כבד מתיק שני, אז איך מצליחים לבנות מנגנון שבסוף בעיקר העובדות מרוצות ומוצאות חדות יצירה בעבודה? גם לא נשחקים בעודף טיפול וגם אנחנו נותנים מקום לחלומות שלנו להתפתח מתוך הבנה שהגזבר יושב פה וכל הזמן אומר, אין כסף, אין כסף, אין כסף, איך אנחנו עושים יותר בפחות, וזה האתגר שאנחנו מציבים לאפרת. אנחנו אומרים לה, כנראה שלא יהיה גידול ב-60% בכוח אדם, כנראה שלא יהיה גידול בתקציב ב-60%. אנחנו שמחים שאנחנו מתחילים לזהות את מוקדי העניין וברגע שיש לנו לפחות את המפה של לאן אנחנו צריכים להסתער, אז הרבה יותר קל לדעת מה היעדים.

דורון כהן : הדברים האלה מתוקצבים?

עודד רביבי : חלקם מתוקצבים. היא יודעת לעשות פעילות בסוף עם מטה הצעירים או עם מטה הנוער ואנחנו לא מתחשבים בינינו בסוף מאיפה בא הכסף. אם זאת פעילות, לצורך העניין סדנא לניהול משק בית ובדנר עושה את זה ומתוקצב אצלו, אז היא תהיה שותפה לעשייה. היא תביא לשם את האנשים עם התיקים שלה. היא לא תצטרך להוציא כסף מהכיס, כי זה לא מופיע אצלה. אנחנו לא מנהלים

פה משק בית של זוג בהליכי גירושין שבדקים איפה הכסף נמצא. זה היתרון של השותפות, זה היתרון של השולחן העגול. היא מציגה את זה בסוף כמשהו שהיא עושה. אני מזכיר לכם, לפני תוכניות העבודה מצאנו את עצמנו שגם המתנ"ס וגם מחלקת רווחה עשו סדנת פעמונים וזה לא ידע על קיומו של זה והמועצה שילמה את זה פעמיים. תוכניות העבודה היום לא מאפשרות לי את זה. בסוף זה הכול צף, הכול עולה.

אבי חזידה : האם יש לנו במטרות מטרה להוריד את האחוזים של משפחות שזקוקות למחלקה?

אפרת אדלר : אני אסביר. קודם כל, כל הדף הזה זה מיפוי של מה שנעשה כאן. השאיפה שלנו כדי להתחבר למקום הזה של הרצף, אם אני שבוע שעבר ישבתי בועדה וישבה שם ילדה בת 15, שלא נשארה עין יבשה כי אמא שלה אמרה לה, אני לא רוצה אותך בבית, אני אומרת, אם אני פוגשת אותה בגיל הרך כשהיא בת 3, כי זה לא נולד אתמול, ועובדת על זה הרבה לפני, ותופסת את זה הרבה לפני, אז גם המקרים שלנו אחר כך הם יהיו פחותים באופן טבעי. המטרה שלנו זה כן לפגוש כמה שיותר מוקדם.

עוזד רביבי : יש פה שני דברים: אחד, יש פה הגדרת תפקיד. מחלקת הרווחה כבר לפני שלוש או ארבע שנים אמרה, אני רוצה לקרוא לעצמי המחלקה לשירותים חברתיים ולא מחלקת הרווחה. בסוף היא מצאה את עצמה בגלל עומס התיקים, רוב היום מתפקדת כמחלקת רווחה, כי לא היה לה את הזמן לבוא ולהרים את הראש מעל פני המים ולהסתכל מה היא יכולה לעשות בתחום המניעתי. נעמה שאלה בצדק, בסוף כדי לעשות מניעה גם צריך כסף. בטיפול, שם אתה לא יכול לחסוך. שם אתה צריך לתת מענה אד הוק, כי המקרים פשוט נופלים עליך ואתה חייב להתמודד איתם, לכן בסוף בהבנה שלנו, אחד מהדברים שהצבנו אותם כמטרה לאפרת, זה בואי קודם כל בכלל תמפי לנו את הדברים שנראה איך אנחנו עושים סדר בכל המפה הזאת כדי לראות איך אפשר להרים את הראש מעל המים כדי לעשות 10% מניעה, כדי לעשות 20% מניעה. ככל שיהיה לי יותר אוויר מעל המים, אני אוכל לעשות יותר קהילה.

מנחם שפיץ : לא נראה לי שאחוז התיקים יגדל באותו יחס כמו מספר המשפחות החדשות שיגיעו.

עודד רביבי : לצערי אתה טועה ואני אגיד לך גם למה. חלק מהמשפחות שזכו בדיוור למשתכן, אנחנו יודעים מראש שזה קבוצות ממעמד כלכלי מסוים, כי זה נתן להן נקודות זכות בזכייה. אחד האירועים הכי טראומטיים בחיים זה בניית בית ומעבר דירה. זה אומרים פסיכולוגים. יש לנו זוגות שתוך כדי התהליך הזה של מעבר לבתים חדשים, החבילה התפצלה, מגיעים אלינו עכשיו לרווחה, אז אני לא יודע להגיד, זה יעלה או ירד. הלוואי ואתה צודק, אבל בסוף בואו נראה את הנתונים ונראה מי מגיע. אנחנו סקפטיים.

דובי שפיר : דווקא דיוור למשתכן זה פחות פוטנציאל סיכון, כי אני מניח שחלק גדול מהם זה יהיה השכרות.

עודד רביבי : אסור להם להשכיר.

מנחם שפיץ : עודד, הכללים שונו עכשיו.

עודד רביבי : לא על אלה.

אפרת אדלר : חסר פה, אגב, את גיל החביון, שזה בין הגיל הרך לבין הנוער. זו טעות. מ-6 עד 12 חסר.

דבורה גיני מלכי : ההשתתפות בפעילות המניעתית, מציעים את זה לקהל הרחב ואז מי שרוצה מגיע. האם נכון להגיד שרוב המשתתפים בפעילות הוולונטרית הן משפחות מראש יותר חזקות, יותר אכפתיות, יותר הולכות ללמוד את הדברים?

אפרת אדלר : כשעשינו סדנא להורים לגיל הרך, הכנסנו לסדנא כמה אמהות חד הוריות שיש להן בעיות בתפקוד ההורי וקושי. הגיעו צעירים רגילים, נורמטיביים ויחד עם זה נכנסו גם אמהות חד הוריות שאנחנו מכירים. לנו זה טוב, כי האם החד הורית הזאת אולי מהבושה ומחוסר הנעימות לא תגיע לטיפול ברווחה, אבל כשזה משהו שהוא דרך העבודה הקהילתית ודרך איזשהו משהו שהוא לכל הקהילה, אז יותר קל לה להגיע.

דבורה גיני מלכי : יש משהו אקטיבי שאתם עושים בפניה למשפחות?

אפרת אדלר : בודאי. היום בבוקר היתה לנו ועדת היגוי. הרב ברוך אפרתי השתתף והרב - - - גולן. היו עוד כל מיני. דיברנו על הנושא של המשפחה. הם סיפרו על פניות שמגיעות אליהם. העלינו את הצורך הזה והם סיפרו על הרבה מקרים שמגיעים אליהם, שכף רגלם לא תדרוך ברווחה בחיים, אז אנחנו מבינים שאנחנו צריכים לעשות יותר דברים קהילתיים, כי אנשים לא יגיעו. מטיה מיעשה חיל' סיפרה לי

שיש לה עשרים משפחות שבחיים לא יגיעו לרווחה. זה מביך אותם, זה לא נעים, הם עם מקצועות מכובדים, אבל רואים אצל הילדים בעיות קשות, אז אם אנחנו תוקפים את זה ממקום אחר, אנחנו יכולים ככה יותר לעזור. המטרה בסוף זה לעזור.

קהילות פונקציונאליות זה הנושא השלישי. יש כאן איזשהו מיפוי לגבי העולים החדשים. יש לנו עולים חדשים, עצמאיים, חד הוריות, משפחות בעלי צרכים מיוחדים וקשישים.

אבי חדידה : מה זה אומר עצמאיים?

אפרת אדלר : זו מילה יפה להגיד 'חד הוריי'. הנושא הנוסף ביחידה הקהילתית זה סיפור של החיזוק הקהילתי. אנחנו מזהים גם את הצורך הזה. יש פה פירוט של העבודה בדבר הזה.

דבורה גיני מלכי : שושי מהמתנ"ס גם מעורבת בזה? כי היא שאלה אותי על זה.

אפרת אדלר : שושי מהמתנ"ס מעורבת גם בזה. בודאי שהיא מעורבת.

חלוקת עבודה לפי תיקים – איזושהי תמונה שתראו פחות או יותר איך העו"סים שלנו מתחלקים בעבודה. חלק מהמחשבה היתה האם לתת עו"ס לכל שכונה, אז עשינו איזשהו מיפוי גם לפי שכונות. לפי מוסדות החינוך גם היתה איזושהי חשיבה, האם העו"סית של שכונת הגפן תהיה גם עו"סית שאחראית על שלושת הגנים ועל 'עשה חיל'. עשינו איזושהי תמונה לראות מה המצב כאן.

אני מגיעה לסיכומים. אתגרים – אז האתגרים שלנו מבחינתנו – הגידול, הצורך בהתייעלות של פעילות המחלקה. אם היום מגיע תיק חדש, מי מקבל אותו, עושים הערכה איך התכנית הטיפולית נבנית, הסדרה של תהליכים, חיזוק השותפויות עם המוסדות השונים, זה מחלקות במועצה, לפתוח החוצה ולצאת החוצה ויותר לערב, לעבוד עם שיתופי פעולה, פיתוח שירותים לצרכי האוכלוסייה, הקמת היחידה הקהילתית והעצמה של צוות המחלקה. מאוד מתחברת למה שאמרת לגבי זה שצוות המחלקה ירגיש שהוא עושה עבודה משמעותית, שהוא לומד. מתוך זה יצאנו לשלוש מטרות. יש המון אתגרים והמון נושאים. בחרנו שלוש מטרות: אחת, בניית תשתית ארגונית, שזה הבסיס של הכול – לגבש איזה שהן הגדרות תפקיד, מה כל אחת עושה, לראות באמת את החלוקה. ברור לי שלא ימטירו עלי עכשיו עובדים סוציאליים. זה לא יקרה.

אמנם את הדבר הזה שלחתי למנהל המחוז וקיבלתי הצעה של עוד עו"ס משפחה בעקבות מה שהוא ראה, אבל עדיין אני מבינה שהתשתית הארגונית צריכה להתנהל ולהבין איך זה עובד, הגברת שיתופי הפעולה ומתן מענים קהילתיים להרחיב את הסיפור הזה.

בניית התשתית הארגונית, אז אנחנו מדברים על הגדרות תפקיד ברורות, הסדרה של נהלים ותהליכים, מסגרות ניהול וגיבוש והעצמה של אנשי הצוות. הנושא השני זה הגברת שיתופי הפעולה, שזה מתחבר לגרף הראשוני של ועדות ההיגוי. יש לנו ועדת היגוי בפורום הנוער. אנחנו יושבים עם מטה הנוער, עם השפ"ח, יושבים ביחד וחושבים איך הכי נכון לעבוד ביחד, איך הנוער ירוויח אם נצליח להגיע אליו בצורה הטובה ביותר. מסגרות חינוכיות – יש לנו ועדות עם בתי הספר ומביאים את המקרים - איך אנחנו עוזרים לכם, ככה חשיבה, וגם איך אנחנו יוצאים לאנשי מפתח בקהילה, מחברים אותם כדי להגיע ליותר מקרים. מתן מענים קהילתיים – המענה הקהילתי הראשון שבחרנו זה הסיפור של מרכז משפחה. אני מרגישה וזה גם מתוך דברים שעלו, שהנושא הכי קריטי זה הסיפור של המשפחה, אם זה גישור בין בני זוג גרושים. יש מאסה רצינית של גירושין, של סכסוכים סביב גירושין, אלימות במשפחה. העניינים של התפקוד ההורי. כל הדבר הזה, לתת איזשהו מענה רציני סביב איזשהו מרכז משפחה. לקרוא לו מרכז יעוץ למשפחה שלא יהיה מקוטלג בצורה כזאת או אחרת עם רווחה כדי שנוכל לתת מענה לכמה שיותר מקרים. סיכום והמלצות – המחלקה נמצאת בתהליך של שינוי. ראשית, עלינו לחזק את התשתית הארגונית כדי שהיא תאפשר עבודה. להתאים את המענה הקהילתי שלנו. ההמלצות שלנו כרגע הן באמת חלוקת המבנה ולהעצים את התפקיד של עו"ס משפחה, עו"ס שרואה את כל התמונה. אם עד עכשיו יש רק עו"ס משפחה אחד וזה היה מפוצל באיזשהו אופן אחר, אז להבין שזאת המסה המרכזית. שוב, כפי שהגדשתי את הצורך בהקמת מענה לטיפול בהורים וילדים והדגש של התפקוד ההורי.

רק שאלה אחת. איך הולכים להקים את המרכז הזה שהוא יתן מענה של גישור ופישור וכן הלאה בין זוגות?

דורון כהן:

אפרת אדלר : ישבנו היום, עשינו ועדת היגוי ראשונה בנושא הזה. ישבתי עם הרב ריסקין, שיתפתי אותו. כמו שאמרתי, זה צורך מיידי והכרחי. יש פה ממש בעיה בתחום הזה.

דורון כהן : שמעתי רק רבנים.

אפרת אדלר : הרבנים ישבו, רכזת קליטת עליה שמתעסקת עם תחום של משפחות. דפוס העבודה שלהם זה שהם עובדים והם נמצאים על שעון - - -. האבא לא רואה את הילדים. משפחות שהאבא בא פעם בשבוע הביתה, אז זה מהתחום שלה. השירות הפסיכולוגי. כל אחד נתן את התחום שלו.

דורון כהן : מתוך הקהילה. אמרת רק שמות של רבנים מתוך הקהילה.

אפרת אדלר : לא, ממש לא.

עודד רביבי : דורון, צריך להבין שני דברים. אחד, בסוף היכולת שלנו להתערב למשפחה כזאת הוא מאוד מוגבל. אנחנו יכולים להתערב באחד משני האופנים: או שאנחנו מעצימים את התחום הקהילתי שהוא בעצם וולונטרי כמו שדבורה אמרה, או שכשאנחנו מגיעים לסף שמאפשר לנו על פי חוק להתחיל להתערב. הסיפור שעירבנו בגללו את הרבנים, הסיפור שבגללו הם כתובת די משמעותית בקטע הזה, זה כי אני חושב שבסוף דווקא ביישוב כמו אפרת שיש כל כך הרבה אוכלוסיה דתית, יש ציפייה שהרבנים יקחו חלק יותר מנהיגותי בקטע הזה ולא יתספקו בזה שהם נותנים דרשות בשבת בבית הכנסת.

נעמה טל : תגדיר מנהיגותי.

עודד רביבי : לקבוע נורמות, להתחיל להגיד אמירות ברורות לגבי נורמות של מה מצפים בינו לבינה, היעדרויות מהבית. כשמדברים על הזוגות שעוברים תהליכי גירושין, לא אגיד שהיא עיקר אבל יש להם אצבע מאוד מאשימה על שתיקתם של הרבנים בתחום הזה. כשמכירים מה התופעות והם יודעים מה הסיפורים והם לא מתערבים בתחום הזה כי הם לא רצו עד היום להתערב. הרב ריסקין, אחרי שהצפנו את הנושא הזה, אמר רבותי, אני מקבל על עצמי ואני מוכן להיות שותף לזה ואני רוצה לראות איך אנחנו מקימים את המרכז הקהילתי הזה, כי הוא מבין בסוף שגם בחצר שלו יש לו מה לעשות.

נעמה טל : על מה אנחנו מדברים? על נגיד סנקציה לסרבן גט?

עודד רביבי : אני בכלל עוד לא הגעתי לסרבני גט. אני לא יודע, כי אני לא מתערב בקטע הזה.

בסוף זה באמת תחום הלכתי.

נעמה טל : לא, זה תחום הלכתי-קהילתי.

עודד רביבי : אבל אני כעודד רביבי, כמועצה מקומית אפרת, אין לי שום סמכות נגד שום סרבן

גט. אני עושה תאום ציפיות. אני כן אומר שבסוף אנחנו רואים שיש משפחות של

עולים חדשים שעולים לארץ, וכשאנחנו רואים שאחד מבני הזוג מתחיל לעבוד

חופשי-חודשי, ראשון עד חמישי בקו ותוך שנה וחצי הזוג הזה מתגרש והילדים

בסוף נהיים כולם מטופלי רווחה, אז כן, אז הרבנים כמי שניצבים בפני הקהילה

צריכים להבהיר איך חיים בנורמה הזאת, מה עושים איתה, כי בסוף זה מדרון

חלקלק ששם הוא הכי בולט להצביע על כמות הבגידות, על כמות פירוקי

המשפחה. השאלה בסוף איך רוצים לראות את הקהילה הזאת. זה לא תחום

שמועצה מקומית יכולה להתערב בו.

נעמה טל : לגמרי.

עודד רביבי : זה תחום חינוכי.

נעמה טל : אתה מדבר פה על העצמת המנהיגים הקהילתיים, לא בהקשר הפוליטי, לא

מנהיגים מתוקף החוק. הם לא פורמליים. הרי הרב, עם כל הכבוד להכשרתו

התורנית הרחבה, הוא לא פסיכולוג והוא לא עובד סוציאלי.

עודד רביבי : מי שמכיר את מסלול ההכשרה של הרבנים בארצות הברית, במהרה ובכל

המוסדות האלה שעלו לכותרות בגלל סיפורים אחרים, הם בדיוק מדברים על זה

של הכשרת רבנים כמנהיגים קהילתיים גם בתחום ההכשרה הפסיכולוגית וגם

עבודה סוציאלית ובתחומים נוספים. אנחנו לא נמצאים שם. לא ביקשתי מהרב

להיות מטפל. לא ביקשתי מהרב לקחת את הזוג ולעשות בהכרח הליך גישור.

בשביל זה יש אנשי מקצוע, גם מגשרים מקצועיים, גם עובדים סוציאליים

מקצועיים, גם פסיכולוגיים מקצועיים. בסוף אם זה הכול ישאר בחדרי חדרים,

אז לעולם זה לא יגיע לאנשי המקצוע, ומאחר ואני לא רוצה לקבל את זה בדקה

האחרונה, אז אני רוצה להקים את המרכז הזה שאליו יפנו גם הרבנים ושם יהיו

אנשי המקצוע שיטפלו, ואני לא מתבלבל, הרבנים לא יטפלו. הרבנים יעזרו לי

לקבוע נורמות, להעביר מסר לציבור ובסוף להפנות את האנשים למקומות שבהם

יקבלו טיפול מקצועי.

- נעמה טל :** אז בעצם הקשר שלך עם הרבנים הוא קודם כל קשר של הנגשת ידע?
- אפרת אדלר :** הפגישה היום שנערכה בבוקר והפגישה עם הרב ריסקין לפני החג היתה הושטת יד והזמנה לשיתוף פעולה, לבקש מהם, אתם שומעים על מקרים, זה מטריד אתכם?
- נעמה טל :** הם כולם מודעים וכולם מכירים את החובה החוקית שלהם מבחינת חובת הדיווח?
- אפרת אדלר :** גם על זה דיברנו. זה גם נושא שעלה. אני חושבת שהתחושה של הרבנים, זה מה שעבר פחות או יותר, זה שהם שמחו שיש מישהו שמבקש לשמוע, מבקש לשתף פעולה ומבקש להיות שותף, כי בסוף הם אמרו שהם רואים את הבעיה הזאת והם גם רק רוצים להציף אותה ולטפל בה.
- דובי שפיר :** אפרת, הזכרת 150 סלי מזון בפסח. זה המחלקה חילקה?
- אפרת אדלר :** כן. ישבנו עם חסדי אפרת. אנחנו עובדים יחד איתם. השיחה המקדימה של לפני החג היתה יחד איתם. אנחנו עובדים בשיתוף פעולה איתם.
- קריאה :** הסלים זה בעצם מהם?
- אפרת אדלר :** אני כמעט בטוחה שזה מהם, אם אני זוכרת נכון.
- עודד רביבי :** יש כל מיני ארגונים. חלקם עבדו בשיתוף פעולה, חלקם לא עובדים בשיתוף פעולה. הרוב, אני חושב, עובד בסוף בשיתופי פעולה. בואו לא נתבלבל, סלי המזון האלה, הייתי שמח שלא היינו מתעסקים עם זה ושזה אפילו לא היה עולה פה. זה אופרציה חבל על הזמן. מה שהיה שם בתוך הסלים, זה אפילו לא סל.
- אפרת אדלר :** יש משפחות שהן לא משפחות רווחה, שהן פונות לחסדי אפרת בלי קשר אלינו. מי שפנה בקשר אלינו זה 138. זה מה שאנחנו מכירים. יש יותר.
- עודד רביבי :** אפרת, תודה רבה, שיהיה בהצלחה.

הצגת צו המיסים-

הנושא השני, אנחנו הגדרנו אותו בסדר היום – הצגת צו המיסים. מאחר והתחילו להתעורר כל מיני שאלות שהבנתי שעוברות מחוסר הבנה ומחוסר ידיעה ומחוסר ההיכרות של מה זה בכלל צו המיסים, ביקשנו מעקיבא שיעשה מאמץ ממיטת חוליו, יבוא ויציג לכם, וגם את ניסים שאותו אתם מכירים כמנהל מחלקת הגביה, אבל בעצם לפני כשנה וחצי מונה תחתיו חיים. ניסים קודם בחברה והפך להיות מנהל מרחב. גם בתחום הזה אני חייב להודות שאני חששתי

מאוד מהחילופין בין ניסים למי שלא הכרתי, והיום אני יודע להגיד לכם שחיים עושה חייל במחלקה, מביא לנו תוצרים ודיווחים בתחומי העניין שמעניינים אותנו.

נעמה טל : אני רוצה להגיד שבמסגרת ועדת הנחות אנחנו מקבלים את כל הנתונים שביקשנו באופן מסודר ורציני. ביקשנו נתונים נוספים. אנחנו מקבלים. אני רוצה באמת להגיד פה לחיים, ישר כוח על העבודה היסודית והרצינית שהוא עושה. תענוג לעבוד איתך.

עודד רביבי : אז צריך לזכור שלחיים היה מורה ולחיים יש חונך, וניסים נמצא בתמונה והוא פה איתנו. חובתי בסוף לאזן. סך הכול מכל החברה ובמיוחד משני האנשים שאיתם אנחנו בקשר אנחנו מקבלים שירות כמו שאנחנו מצפים. עקיבא יציג בקצרה את הצו, איך הוא בנוי, מה היכולת לעשות פה שינויים, איפה מתבררים חילוקי הדעות בפרשנות של הצו, ובגדול, זה הדברים שאנחנו היום נציג לכם. עקיבא.

עקיבא סלבצקי : קודם כל רשות מקומית חייבת לגבות ארנונה. אין לה שיקול דעת בעניין הזה. ארנונה, כפי שאתם יודעים, מוגדרת כמס, היינו, זה לא משהו שאתה משלם אתמול לקבלת שירות מסוים, אלא כל מי שמחזיק בנכס בתחום הרשות חייב לשלם ארנונה, בין אם הוא מרגיש מקופח לשירות כזה או שירות אחר, כל מיני ניסיונות לבוא לבית משפט לומר, לא מפנים לי מספיק את הזבל, לי אין כביש סלול לכן אני צריך לשלם ארנונה יותר נמוכה, נדחו, כי שוב, זה מס. אין קשר ישיר בין השירות לבין הסכום שאתה משלם. הרשות בלי קשר צריכה להשתדל לתת שירות טוב ושווה לכל התושבים שלה. מה שקורה, בעצם אנחנו מחוקקים צו ארנונה כל שנה, כאשר אנחנו לא יכולים לחוקק כל מה שאנחנו רוצים. יש לנו מצד אחד סיווגים שונים. יש לנו מצד שני גם תעריפים. בעצם בתקנות שנקבעו על ידי משרד הפנים ובעצם אומצו גם על ידי הממונה ביהודה ושומרון, יש לנו מספר סיווגים לנכסים. מה שאתם תראו פה בצו שלכם, מה שנקרא סיווגים ראשיים.

נעמה טל : שזה שונה מאשר בתחומי הקו הירוק?

עקיבא סלבצקי : לא. ישראל ויהודה ושומרון אותו דבר בהקשר הזה. הסיווג הראשי, בתוכו יכולים להיות כל מיני סיווגים משניים, שזה הרשות המקומית יכולה לקבוע אותם. עוד שנייה אני אדבר על סייגים. בעצם הממונה, כשקבע את הסיווגים

הראשיים, בעצם קבע מהם סוגי הנכסים שעליהם אפשר לקבוע בארנונה, שהוא גם קבע תעריפי מינימום ומקסימום. בישראל וגם ביהודה ושומרון יש לנו תעריפי מינימום ומקסימום, דהיינו אסור בסיווג מסוים לקבוע סכום שהוא מעל תעריף מסוים וגם לא מתחת לתעריף מסוים. ברגע שיש לך תעריף קבוע, החוק קודם כל קבוע שאתה מתעדכן באופן אוטומטי לפי נוסחה שקיימת בחוק, כלומר החוק יודע שגם כשיש שינויים כלכליים כאלה ואחרים בשוק, יש לו נוסחה שמשנה את התעריף באופן אוטומטי שקשור למדדים. הנוסחה לא מסובכת מדי אבל צריך קצת מתמטיקה לדעת.

עודד רביבי : מה שנקרא בתקשורת 'הטייס האוטומטי'.

עקיבא סלבצקי : זה בעצם מה שמעדכן לנו בצורה אוטומטית את התעריף וכל פעם שאנחנו בעצם מצביעים כאן על צו ארנונה חדש, אנחנו בעצם מעדכנים אותו לפי התעריף הקבוע ממילא בחוק, שהוא מחייב. אז תשאלו, בשביל מה אנחנו מתכנסים בכלל? כי הרי גם אם לא תאשרו ארנונה, ארנונה תמשיך לחול אוטומטית בשנה הבאה עם העדכון, אז אם כן, מה הטעם בכלל להתכנס? התשובה היא שיש עניין לדון על ארנונה, מה יהיו ההכנסות הצפויות, מה יהיו ההוצאות הצפויות. יש עניין לקיים דיון גם אם אתה לא משנה בכלל את התעריף. יש אפשרות גם להעלות מעל העדכון האוטומטי בתנאים מסוימים, אבל זה כבר מחייב אישור של מנכ"ל משרד הפנים ומנכ"ל משרד האוצר. זה נקרא העלאה חריגה. בדרך כלל מדובר בהעלאות חריגות, לא כל כך בהורדות חריגות, ואז זו פרוצדורה שצריך לפנות לתושבים, להודיע אם מתכוונים לעשות את זה וצריך להתחיל בשנה קודמת לפנות, ואז צריך לפנות לשרים ורק אחרי שהם מאשרים אפשר להעלות. זה סיפור שלם, לכן עדיין המינימום/המקסימום הרלוונטיים במקרה ורשות רוצה לחרוג מהתעריף שקבוע בחוק, דהיינו שמתעדכן לפי עדכון אוטומטי, אם רוצים את השינוי זה תעריף חריג, זה מחייב את הפניה למשרד הפנים. זה מה שיש לומר בהקשר הזה.

יש לנו בצו ארנונה סיווגים שונים ותתי סיווגים שונים. בעצם לרשות יש זכות לחדש סיווגים, לשנות סיווגים, אבל גם פה יש לנו מה שנקרא חוקי הקפאה. שנים רבות בחוק יסודות התקציב נקבע שכדי שרשות תשנה את הסיווגים שלה, צריך אישור של משרד הפנים ומשרד האוצר. בלי זה אי אפשר לשנות. למה

רשויות התחילו לקפוץ, לשנות, להשתולל! רצו עוד יותר כסף מתושבים, התחילו להמציא סיווגים, להמציא תעריפים, לכן הדבר הזה, אי אפשר לעשות אותו היום בלי לעלות למעלה. בלי זה אי אפשר בעצם לשנות את הסיווגים. שוב, אני מדבר על הוספת סיווג, הוספת תת סיווג, שינוי הניסוח של הסיווג. לעומת זאת, אם יש לך בעיית פרשנות למשל, נניח טעינו, עד היום לא חייבנו על משהו או לא פירשנו נכון את הסעיף ועכשיו אנחנו באים לשנות את הפרשנות או באים בעצם לתקן טעות, אפשר לומר, במצב כזה מותר לי בעצם לבוא ולשנות את דרך הגביה שלי גם באמצע השנה. בכל רגע מותר לתקן טעות. למשל, יש לנו את העניין של חניות. לא חייבנו על חניות מקורות הרבה שנים, למרות שאם תסתכלו בתוך הסעיף בהגדרה של 1.2, אתם תראו שבעצם חניה מקורה על פי ההגדרה כן אמורה להיות מחויבת בארנונה. אתם תראו את הסעיף שמדבר על סך כל השטחים המקורים בבניין הראויים לשימוש כלשהו, אשר גובה הבניין החל מהרצפה ועד התקרה לפחות 1.80 מ"ר.

דובי שפיר : כשאתה מרבה משהו, אתה ממעט משהו אחר.

עקיבא סלבצקי : לא תמיד. בכל מקרה, לכן העניין הזה של החניות המקורות הוא די פשוט, שצריך למסות עליו ובעצם בזה אנחנו מתקנים בעצם טעות שלא גבינו עד היום.

דובי שפיר : ונשמעה טענה בערער שהוגש לפני מספר שנים. המועצה הודיעה שהיא לא גובה.

עקיבא סלבצקי : אני לא זוכר שממש הוגש ערער פורמלי על הדבר הזה. אני יודע שאני נתתי חוות דעת שצריך לגבות ואני חושב שאני צודק בזה. עכשיו נדמה לי שמישהו עוד פעם הגיש ערר. ידונו בזה.

זה מביא אותי באמת לנושא הבא, כיצד מערערים על חיובי ארנונה. קודם כל אפשר להגיש השגה. אדם שמערער על עניינים יחסית טכניים, אם הוא סובר שסיווגו אותו לא נכון, הוא טוען שהוא לא המחזיק של הנכס, הוא טוען שהמדידה לא נכונה. בדברים האלה אדם יכול כעקרון להגיש השגה. זה עולה להשגה אצל מנהל הארנונה, במקרה שלנו זה שרון. אם הוא לא מקבל את ההשגה, אז הוא יכול שוב להגיש ערר על ההשגה. יש לנו ועדת עררים. ועדת העררים שלנו היא בעצם בלתי תלויה. יושבים עם התושבים של היישוב. בדרך כלל מקפידים שגם ישב עורך דין בתוך ההרכב כדי שהוא יוכל לבצע את העבודה המשפטית.

עודד רביבי : אנחנו לפני חצי שנה בערך בחרנו ועדת ערר פעם ראשונה, כי עד אז בכלל לא היה צורך במשך הרבה זמן.

עקיבא סלבצקי : ועדת הערר בעצם דנה, יכולה לקבל החלטות כאשר בעצם מופיעים בפניה שניים, מצד שני המערער ומצד שני המועצה, כלומר אני מייצג את המועצה בעצם בפני ועדת ערר. אני לא עורך דין של ועדת ערר. היא לא מקבלת ממני יעוץ. להיפך, היא גוף עצמאי שמקבל החלטות. זה בעצם בדבר הזה. דברים מסובכים יותר, למשל אדם טוען, צו ארנונה לא חוקי, כשהצביעו על צו הארנונה שלושה חברי מליאה נרדמו, סתם אני אומר, אבל יכולים להיות דברים אחרים. מישהו בא ואומר, צו הארנונה חורג מהחוק, יש בו איזה ביטוי או איזה משהו שהוא בכלל לא מתאים לחקיקה הראשית, מה שנקרא חריגה מסמכות. דבר כזה זה לא ועדת ערר, זה כבר צריך ללכת לבית משפט. אפשר ללכת לבית משפט לעניינים מנהליים או לבית משפט אחר. אלה בעצם הפרוצדורות של התקיפה של צו הארנונה.

ניסים : הגשת הערר זה בארנונה השנתית. בן אדם, כשהוא מקבל חשבון שנתי, יש לו 90 יום להגיש השגה. אם הוא לא הגיש אותה לאחר שלושה החודשים האלה, הוא לא יכול לקבל חשבון תקופתי לאחר מכן ולהגיש, אלא אם כן יש שינוי בגודל הנכס או בסיווג, אם השתנה משהו. אם לא, הוא לא יכול להגיש אוטומטית מתי שהוא רוצה את ההשגה.

עקיבא סלבצקי : אין לי מה להוסיף מיוזמתי כרגע.

דובי שפלר : אמרת בתחילת דבריך שחייבים לגבות מחיר אחיד למטר, זה לא משנה אם לבן אדם אין פח אשפה ואין כביש אספלט להגיע לבית שלו, מול מישהו שכן יש לו את זה, אבל אני כן יודע שבכל הארץ ישוברים שבהם הארנונה היא לא אחידה לכל היישוב.

עקיבא סלבצקי : זה משהו אחר. אתה יכול לקבוע תעריף אחר לשכונה אחרת. זה דבר שהוא לגיטימי, אזור א', אזור ב', אזור ג'.

קריאה : זה מצריך אישור משרד הפנים?

עקיבא סלבצקי : ודאי. משרד הפנים והאוצר.

ניסים : דרך אגב, לאפרת היה תעריף לא אחיד לאזורים. המועצה שינתה את זה. לאפרת בשנת 2003 היו תעריפים שהיה פטור, מי שזוכר, למרתפים. אנשים הכניסו לשם דיירים והדייר בא לבקש ממני הנחה על משהו שהוא לא משלם עליו ארנונה.

שרון הורוביץ : העברנו שינוי בסיווג למשרד הפנים סתם על דבר אחר. היועצת המשפטית ראתה את הסעיף - - - מרתפים והעירה את תשומת ליבנו, הדבר הזה הוא לא תקני.

נעמה טל : מה לגבי ארנונה דיפרנציאלית למשל לחניות? אחת הטענות שנשמעה מתושבים שפנו אלי היתה שבעצם בפרוייקטים גם של בנה ביתך וגם בפרוייקטים של קוטגים, גם בבניה עתידית לפי ועדת תכנון ובניה אדם צריך לעשות את החניה בתוך המגרש שלו, אז אם אדם עושה חניה מקורה, הוא צריך לשלם עליה עכשיו - - - . עדיף כבר לסגור את החניה ולהשכיר אותה, לעשות יחידת משנה או מה שהוא לא יבחר לעשות ולהחנות בחוץ. השאלה שנשאלת ואני שואלת אותה פה, האם אולי לעשות לחניה שברור שאין את אותו שימוש כמו למגורים ובודאי שזה גם איזשהו... אתה אמנם אומר שזה תיקון טעות, אבל מבחינת התושבים הם צריכים לשלם יותר כסף על משהו שעד היום הם לא נדרשו אליו, אז השאלה האם מותר לנו חוקית לעשות תעריף לחניה על עמודים נגיד, הרי אם אתם גם רוצים, אני לא יודעת אם זה נחשב גם מקורה.

דובי שפיר : האם בעצם חניה מקורה שאתה טוען שצריך לקבוע אותה בארנונה, האם בעצם זה חלק מאחוזי הבניה של הבניה?

עקיבא סלבצקי : קודם כל אין קשר בין תכנון ובניה לבין חיוב בארנונה.

דובי שפיר : אנחנו מסכימים שאם אדם בנה עוד 100 מטר, אין לו אישור, הוא צריך לשלם עליהם ארנונה.

עקיבא סלבצקי : לכן אני אומר, שאלת אחוזי בניה לא קשורה לעניין. זה תלוי מאוד בתקנון, בתב"ע, האם זה נכלל באחוזים או לא נכלל באחוזים. אין לזה קשר לגביית הארנונה, כמו למשל אדם שבנה בחריגה ובנה לא חוקי, משלם ארנונה מלאה.

דובי שפיר : אם אני בונה עליית גג מתחת מ-1.80 מטר, הצגתי את התוכניות למועצה והצגתי שאני בונה, אז הדבר הזה, אם הוא מתחת ל-1.80 מטר לא משלם ארנונה ומעל 1.80 מטר משלם ארנונה.

עקיבא סלבצקי : רק אם זה יופיע בתב"ע.

עודד רביבי : מתחת ל-1.80 מטר לא יופיע באחוזי הבניה.

דובי שפיר : ומעל מופיע.

עקיבא סלבצקי : אבל לא בגלל זה. פשוט הסכום של ה-1.80 מטר מופיע בצד, לא בגלל השאלה האם זה במקרה נכלל באחוזי הבניה או לא, כי זה יכול להשתנות. לגבי עצם העניין של 1.80 מטר, אדם שבאמת בנה משהו שמקובל שיהיה פחות מ-1.80 מטר וקיבל היתר לפחות מ-1.80 מטר, אני חי עם זה. לא ישלם ארנונה. אדם שיש לו עליית גג וחלק ממנה היא פחות מ-1.80 מטר, זה משהו אחד. יבוא בן אדם אחר ויעשה משהו שלפי התכנית אמור להיות גובה 2.50 מטר אבל הוא בצורה מתוחכמת בעצם בניגוד להיתר הבניה החליט לעשות כוורת וינמיך את זה, על זה הוא לא יקבל פטור מארנונה. ישלם את זה וגם יהיה חייב להרוס את החלק.

דובי שפיר : מה מופיע בתב"ע של אפרת בנושא מחסנים, חניות?

עקיבא סלבצקי : לא זוכר עכשיו את כל התב"עות. נעמה, לגבי תעריפים, אני לא מכיר מקום, אבל שוב, אני לא מתיימר לדעת מה קורה במקומות אחרים.

נעמה טל : נאמר לי על ידי תושב על גבעת זאב. אני יכולה לבדוק.

עקיבא סלבצקי : איך יכול להיות שיש בגבעת זאב? אני לא יודע. אני לא בטוח שכל בקשה שהיום תגישו למשרד הפנים, יאשרו לכם. במיוחד אם זה לכיוון של הפחתה, גם אז הם דואגים. הם לא אוהבים שרשויות מפחיתים תעריפים.

נעמה טל : אבל לא הפחתנו, כי לא גבינו עד היום.

עקיבא סלבצקי : אם מצב מחייב לגבות ואת באה עכשיו להקטין, עוד פעם, אני לא רוצה להיות נביא ולא יודע מה יגידו, שלא תחשבו, כשהם שלא מתלהבים מהעלאות, גם לא מתלהבים מהפחתות, כי הפחתה, 'אה, פתאום יש לכם כל כך הרבה כסף שאתם יכולים להפחית את הארנונה, אבל לבוא לבקש ממני תקציבים, אתם יודעים לבקש', אז גם זה צד אחר של המטבע.

נעמה טל : טענה נוספת שהועלתה, אני מבינה שאפשר לתת פרשנות משפטית לשטח גם את העניין של החניות. באים אנשים ואומרים, א', אפשר לעשות אולי ארנונה דיפרנציאלית גם למשל גודל בית מסוים, שזה מעל מטר מרובע מסוים אפשר לגבות יותר, אפשר לגבות על חצרות. אני לא מבינה למה דווקא הנושא של החניות ולא דברים אחרים.

עקיבא סלבצקי: אני לא מתעסק בענייני מדיניות. הקטע של החניות הוא שאלה של פרשנות של חוק. הפרשנות הנכונה של החוק היא שחניות חייבות בארנונה. זה כן התחום שלי.

דובי שפיר: אבל זה לא כתוב במפורש.

קריאה: דובי, זה לא צריך להיות כתוב במפורש.

עקיבא סלבצקי: כתוב 'כל שטח מקורה'. כתוב 'לרבות'.

דובי שפיר: אפילו המילה ו'כדומה' לא מופיעה. כתוב בדיוק מה זה 'לרבות'. לא מופיע חניה, איך אתה מרשה לעצמך לפרש פרשנות כזאת?

עקיבא סלבצקי: איך אני מרשה לעצמי? פרשנות פשוטה של המילים 'סך כל השטחים המקורים בבניין הראויים לשימוש' - - - .

קריאה: כל ה'לרבות' הזה, יש פה דוגמאות של מה זה.

דובי שפיר: מי שכתב את הצו רצה להגיד למה הוא מתכוון.

עקיבא סלבצקי: דובי, אני לא מסכים איתך. אם יש לך חניה מקורה ואתה תחויב, אתה יכול להגיש השגה. אולי שרון יסכים.

דובי שפיר: זה לא משהו אישי. זה משהו עקרוני.

עקיבא סלבצקי: אני חושב שעקרונית הפרשנות הנכונה היא שחניה מקורה חייבת. מי שחושב שאני טועה, יש לו לאן לערער.

דובי שפיר: האם אתה יכול להביא דוגמא שתתמוך בדבריך, של רשות אחרת שבה לא כתוב 'חניה' ולא כתוב 'כדומה' ועדיין היא גובה - - - ?

עקיבא סלבצקי: למיטב הבנתי ברוב הרשויות - - -

דובי שפיר: תביא לי דוגמא.

עקיבא סלבצקי: א', זה לא רלוונטי.

דובי שפיר: אני מרגיש שיש פה משהו לא צודק. אני מנסה להבין את הפרשנות שלך ואני לא רואה לא 'כדומה'. אם הצו היה אומר, 'הראויים לשימוש כלשהו', אז זה גם חניות, אבל פירטנו. מי שכתב את הצו הזה פירט למה הוא מתכוון.

עקיבא סלבצקי: דובי, אתה חוזר על עצמך ואני אחזור על עצמי, אז אפשר לעשות את זה עוד הרבה פעמים ואני עומד על שלי, ומי שרוצה לערער על זה שיגש לועדת ערר או להשגה. זה בסדר. לדעתי זו פרשנות פשוטה של הצו. לא חושב שאפילו יש מה להתווכח על זה.

אבי חדידה : שרון, אנחנו כבר יודעים להגיד כמה בערך - - - מכניסים?

שרון הורוביץ : 300,000 שקל בשנה.

אבי חדידה : זה כל החניות המקורות באפרת.

שרון הורוביץ : כן, כולל מה שאנחנו יודעים, הערכה לדגן ולתמר.

דבורה גיני מלכי : גם בדגן ובתמר? ואיך תחשב להם את זה?

שרון הורוביץ : יודעים. ישבנו עם המהנדס. הוא נתן לנו הערכה. אנחנו יודעים כמה יש לנו עכשיו בזית.

דבורה גיני מלכי : יכול להיות שבן אדם, אין לו אוטו, אבל הוא יחויב בחניה של הבניין?

שרון הורוביץ : גם אם נוסע לאמריקה לכל השנה הוא ישלם ארנונה. גם אם זו דירת רפאים משלמים ארנונה.

דבורה גיני מלכי : כן, כי היא סגורה, אבל חניה שהיא פתוחה ומישהו אחר חונה בה ואין לו אוטו, אז - - -

שרון הורוביץ : אם היא חניה צמודה, ישלם בעל החניה. אם היא חניה משותפת לדיירי הבניין, יתייחסו לזה כמו חדר מדרגות, כנכס משותף.

אבי חדידה : עקיבא, יש לי שאלה. האם אפשר לפרש את זה אחרת? לא לקחת את הפרשנות המחמירה למרות ההכנסה הצפויה למועצה.

עקיבא סלבצקי : קודם כל ההכנסה הצפויה לא מעניינת אותי כשאני בא לבדוק פרשנות של צו ארנונה. כידוע לך, אני לא משתכר יותר לפי כמות הארנונה שנכנסת לקופה. אני מפרש את זה לפי היושרה המקצועית שלי ולדעתי כל קורא עברית צריך ככה לפרש את הדברים. זה אפילו לא משהו שדורש איזו אקרובטיקה משפטית. שוב, תבוא ועדת ערר אחרי השגה ותחשוב שאני קורא לא נכון, אני אכבד את ההחלטה.

מיכאל דהן : האם יש נפקא מינה בין תקרה מקורה של פרגולה כזאת לבין תקרת בטון?

עקיבא סלבצקי : כל תקרה שהיא תקרה יציבה, בין אם זה פרספקט, בין אם זה עץ - - -

נעמה טל : לא, הוא מדבר על פרגולה.

אבי חדידה : כל פרגולה תחויב בארנונה?

עקיבא סלבצקי : אם יש לה גג, כן. אם לא, לא.

דבורה גיני מלכי : אני רוצה להגיד שהמועצה פה עקבית בעניין הזה. יש פה חתיכה כזאת קטנה מתחת לבית. גם על זה אני משלמת ארנונה.

דובי שפיר : עודד, אני לא יודע מה הפרוצדורה בעניין הזה, אבל אני לא יודע עד כמה חובתנו לקבל את היעוץ המשפטי הזה. אם אפשר להצביע, אני רוצה להצביע על זה. אם בא היועץ המשפטי ואומר שהחוק מחייב - - - וזה כתוב - - -

עודד רביבי : כן, זה מה שהוא אמר. אני בכוונה שותק, כי אני לא פקיד ארנונה של המועצה וכי אני על פי חוק, הגדירו מראש שאני לא מתעסק בארנונה כדי שאני לא אהיה מושפע משיקולים כאלה או אחרים ודרך צו הארנונה אמצא במקום שבו יפרשו את ההתנהגות שלי בצורה כזאת או אחרת. בסוף מי שקובע את צו הארנונה, אנחנו מצביעים עליו, אנחנו חותמים עליו. אני חותם עליו, מקבלים את אישור משרד הפנים. מי שמנהל את כל הארנונה העירונית זה הגזבר. כל דבר שאני צריך פרשנות, יש לי יועץ משפטי. אתם רוצים לפטר את היועץ המשפטי? יש הליך של איך מפטרים יועץ משפטי. בואו נעלה את זה להצבעה, בואו נחליט אם אנחנו מביאים יועץ משפטי אחר ובואו נראה אם היועץ המשפטי האחר יפרש את המשפט הזה אחרת. אני לא יודע לקחת עכשיו את צו הארנונה שמונח לפניי, שקיבל את אישור משרד הפנים, שאומר לי היועץ המשפטי, זאת הפרשנות שאתה מחויב לעבוד על פיה. אנחנו מזכירים שבסופו של דבר הטעות היתה בעקבות פניה ובעקבות שאלה של תושב, שחייבה אותו לבוא ולתת חוות דעת של הפרשנות של המסמך הזה. הוא אומר לך בסוף מה הכלים להתמודד עם הפרשנות שאתה חושב שהיא שגויה והפרשנות שלו, אז בוא לך להגיש השגה. ההשגה מופנית בשלב הראשון לשרון. אנחנו כנראה מבינים איך שרון יפרש או מה שרון יחליט בהשגה. יש על זה גם ועדת ערר. אחרי ועדת ערר יש עוד הליך, נכון?

קריאה : מועצה מקומית יכולה לגשת לוועדת ערר שלה?

עודד רביבי : ברגע שהתושב יגיש השגה על הבית הפרטי שלו וועדת הערר תקבע שהפרשנות הקובעת שהוא צודק, אז היועץ המשפטי יהיה מחויב להחיל את זה על כל הנכסים.

קריאה : ועדת ערר יכולה לחלוק על היועץ המשפטי, שאנחנו לא יכולים לחלוק עליו.

עודד רביבי : כמו שהממשלה החליטה משהו במתווה הגז ובא בית משפט ואמר, אתם לא יכולים להחליט. זה מאוד מצחיק. כל המדינה צחקה. בית המשפט אמר לממשלה, אתם לא עשיתם משהו בסדר. אז אותו דבר אנחנו יכולים לחשוב משהו אחד. יש יועץ משפטי. לא מקובל עליו מה שהוא אומר? אז יש בתי משפט.

בואו נלך להתמודד בבתי משפט. מי שחושב שהפרשנות היא לא נכונה, שיגש ויערער.

עקיבא סלבצקי: דרך אגב דובי, רק לחדד לך, הממשלה לא יכולה ללכת לבית משפט נגד היועץ המשפטי לממשלה. אתה יודע את זה.

דובי שפיר: לא חשבתי ללכת לבית משפט נגדך.

עקיבא סלבצקי: אתה יכול. אין לי שום בעיה עם זה.

מיכאל דהן: יותר מזה, הפרשנות שנותן יועץ משפטי, זה לא משנה איפה, זה בדיוק ההבנה הפשוטה של החוק.

דובי שפיר: אתה אומר את זה בתור עורך דין מומחה בדיני ארנונה שלושים שנה. זה לא רציני האמירה הזאת, מיכאל.

מיכאל דהן: אוקי, בסדר גמור, אתה לא חייב לקבל.

דובי שפיר: אני מתווכח איתו ומנסה להבין, אז אתה יודע יותר טוב מכולם?

דבורה גיני מלכי: רגע, אבל מה ההתנגדות העקרונית? פתאום עושים את זה?

נעמה טל: יש פה כמה דברים, של התושבים שפנו, אם אני מבינה נכון, מה שאני שומעת מהאנשים שדיברתי איתם, אחד, יש פה תלונה שזה לא שוויוני, כלומר לא מחילים על חצרות ועל גינות, על בריכות.

עודד רביבי: נעמה, כתוב 'כל מבנה שראוי לשימוש כלשהו אשר גובהו לפחות 1.80 מטר'. בריכה מקורה מחייבים בארנונה. בואי תסבירי לי איך בפרשנות של אותו שואל, איך זה משתלב? זה כמו הפרגולה בכניסה לבית שלך. שטח מקורה מעל גובה 1.80 מטר מחויב בארנונה. זה לא אני ניסחתי את הסעיף הזה וזה לא אני כתבתי אותו וגם אף אחד מהיושבים פה. זה משהו שרץ כבר דורות, שעבר אישור של משרד הפנים. לבוא ולנסות לעשות את זה כאילו עכשיו מנסים לחפש את התושבים, זה נחמד בשביל פלטפורמות נחמדות כאלה. בסוף אנחנו לא מתנהלים שם.

אבי חדידה: החיוב עכשיו יהיה בעצם רטרואקטיבי?

שרון הורוביץ: ממאי.

אבי חדידה: זאת אומרת, זה לא מתחילת השנה.

דורון כהן: ולגבי החיוב הדיפרנציאלי שנעמה הציעה? איך זה עובד?

שרון הורוביץ: התחילו לעשות עבודה. תקבלו פה החלטה, נעביר למשרד הפנים.

- דורון כהן :** מה שהבנתי פה, הסיווג של מבנה מגורים של 41.92 זה לא משנה אם זה בתוך הבית או חניה מקורה. זה אותו דבר.
- נעמה טל :** ולא משנה אם יש לך גודל 300 מ"ר או 50 מ"ר.
- דובי שפיר :** זה מחסן, מרתף, חדר שינה, מטבח, חניות.
- דורון כהן :** זה הכול 41.92.
- עודד רביבי :** בעבר היה פה מדרגות - - -
- נעמה טל :** במקומות אחרים יש הבדל למשל בין ארנונה של בנה ביתך לארנונה של בניה רוויה?
- ניסים :** יש הרבה רשויות שהתעריפים הם באמת מדורגים, אבל התעריף מדורג מלכתחילה של כמה צו המיסים. בואו ניקח את מודיעין. ביום שהקימו את הצו עשו תעריפים מדורגים ואז התעריפים צמודים למדד אבל מדורגים. מלכתחילה זה מדורג.
- נעמה טל :** בסדר, לא היינו כשהוקמה אפרת.
- שרון הורוביץ :** אני גר בירושלים בבית מעל 120 מטר. הגישו תביעה בזמנו שהעירייה לוקחת לא מהמטר ה-121, מהמטר הראשון 50% יותר, זאת אומרת דירה של 119 ודירה של 120 ישלמו 50% יותר, לא רק על המטר ה-120. הגישו תביעה לבית משפט. בית משפט קיבל את ההשגה ואמר, כדי לא לפגוע במקורותיה של עיריית ירושלים, זה רק לדירות החדשות. מי שבתוך הדבר הזה, אי אפשר להחיל עליו. מאוד קשים היום בדברים האלה.
- נעמה טל :** ברור שהמצוקה של המועצה, כמו שהגדרתם את זה, נראה לי, בנושאים לדיון, איך מצד מגדילים - - -
- עודד רביבי :** הצגנו את צו המיסים. זה הכול. אין פה שום מצוקה ואנחנו שמחים.
- נעמה טל :** לא, לא מצוקה, יש גידול באוכלוסיה מצד אחד ומצד שני הגידול בארנונה לא משקף.
- עודד רביבי :** את מצטטת את הפייסבוק שלי, שבפייסבוק כתבתי שכשהאוכלוסיה גדלה, ההכנסות מארנונה גדלות. בטוח שזה לא יספיק, כי הפרופורציה בין מה שגובים לארנונה לבין ההוצאות פר תושב, הן הרבה יותר גדולות, אז הפער רק ילך ויגדל.
- נעמה טל :** אז בשביל זה יש אנשים שמתמטיקה זה העיסוק שלהם, לא בתחום שלי, שיודעים לעשות את החישובים האלה.

שרון הורוביץ : גם מבחינה סוציאלית, הרי אותו אדם עם חניה מקורה, זה לא משנה מבחינת ארנונה אבל מבחינה אנושית זה עבר 450-500 שקל בשנה. 40 שקל למטר למועצה משלמים? חניה ממוצעת היא 12 מטר? זה הסכום.

נעמה טל : אני לא חושבת שהעניין פה הוא עשרות השקלים.

דובי שפיר : אדם שיש לו חניה בתוך המגרש על פי תב"ע מסודרת, לא משנה באיזו שכונה הוא גר, תמר או רימון, ועשה לעצמו פרגולה עם גג על החניה, בנה לעצמו, עכשיו יצטרך להרוס את הגג הזה.

שרון הורוביץ : נכון.

דובי שפיר : איך אנחנו מפרסמים את ההודעה הזאת, במכתב אישי לבעלי החניות?

שרון הורוביץ : כן.

דובי שפיר : לא ראוי לפרסם את זה גם בהוראה ציבורית?

עודד רביבי : הם התעסקו עם זה. הם הודיעו לאנשים.

דובי שפיר : אנשים שיש להם הוראת קבע, מקבלים את הארנונה, זורקים אותה.

עודד רביבי : אותם אנשים שלא קוראים את המסמכים ההם גם לא יקראו את הפרסומים ההם. יותר מאשר מכתב אישי למי שהולכים לחייב אותו על סכום נוסף, אני לא מכיר צורה יותר מכובדת להודיע לאנשים שלגביהם זה נוגע.

דובי שפיר : אני מבקש שזה ישלח במכתב נפרד ולא מקופל, כדי לתת סיכוי שיפתחו את זה האנשים ולא יגלו את זה ונתחיל לקבל ערעורים בעוד שנה, אם ירד להם האסימון אחרי שנה, שפתאום הם ישימו לב שהחיוב שלהם בהוראת קבע בבנק צמח.

מנחם שפיץ : ההיפך. אתה טועה. את המכתב לא יפתחו. כשיקבלו חשבון ארנונה חדש ויראו כסף יותר ממה ששילמו בעבר ויהיה מכתב מצורף לזה, יקראו את זה. המכתב לא קשור. יזרקו לפח אחרי שעוזבים את תיבות הדואר.

דובי שפיר : מכתב מהמועצה, בן אדם לא פותח?

מנחם שפיץ : לא.

דובי שפיר : ארנונה, אני יודע מה יש בפנים. מכתב מועצה, אני לא יודע מה יש בפנים.

מנחם שפיץ : ארנונה יקראו, זה כסף.

עודד רביבי : טוב, רבותי, שאלות נוספות? דבורה, רצית לעדכן.

עדכון ועדת קליטת עליה-

דבורה גיני מלכי : בהמשך לקונספט של חוסן קהילתי, אנחנו עובדים הרבה מאוד בועדת הקליטה על ניסיונות, אני לא רוצה להגיד נואשים, אבל אנחנו רואים שזה ממש לא פשוט הסיפור הזה לעשות קשרים כלשהם בין עולים חדשים לבין תושבים ותיקים. אני אומרת כלשהם, כי אני מכירה את כל הסיבות למה זה לא הגיוני לעשות קשרים, כי זה לא אותם אנשים, זה שפות שונות, זה תרבויות שונות. אני יודעת. עדיין אני חושבת שיש צורך, ודיברתי על זה פעם או פעמיים. יש צורך לקשר כלשהו בין העולים לבין התושבים הותיקים. ראיתם שיש לנו בערך 26%-25% של תושבים, רובם דוברי אנגלית, שמהווים קהילה חזקה ומספקת את עצמה באופן פנימי. אנחנו רואים מחירים שמשלמים הילדים בקהילה הזאת, לאו דווקא על הפרמטרים שאפרת הציגה, אבל הקושי מאוד גדול של שפה, על קושי אפילו אחר כך להיכנס לתיכון, אפילו אם הם נולדו כאן, על קושי לעבור את הבקו"ם כמו שצריך. הרבה שיחות היו על זה בועדת הקליטה, ואליסה שמלווה את העולים פה כבר 12 או 15 שנה גם רואה את זה בצורה מאוד ברורה. זה ההקדמה למה אנחנו בכל אופן מנסים לעשות קשרים בין עולים וישראלים ותיקים. לא פשוט. לא אלה מתלהבים וגם לא אלה מתלהבים, שחשבנו שלפחות צד אחד יתלהב ואז יהיה לנו יותר קל.

דובי שפלר : באיזה אמצעים את פונה לותיקים?

דבורה גיני מלכי : בעיקר לחץ אישי חזק, זאת אומרת בעיקר אנשים שאני מכירה באופן אישי.

דובי שפלר : למה את לא מנסה להוציא הודעות דרך הפייסבוק, האפרתון – בשבת זו וזו אנחנו נקיים שבת קהילה – עולים ותיקים – נא לפנות לדבורה, להירשם, ואת עושה את השידוכים, או מישהו אחר.

דבורה גיני מלכי : קודם כל, רעיון מצוין. תיכף אני אגיד לך למה נכנסתי עכשיו לדבר, כי יש לנו איזשהו רעיון. חשבתי, בשביל הרעיון הזה באמת לעשות איזשהו פניה לתפוצה גדולה. חשבתי שפניה אישית, יהיה לה יותר סיכוי. יכול להיות שאני טועה.

דובי שפלר : אני אתן לך דוגמא, השבת, והיו הרבה שבתות, גם - - וגם השבת היתה אירוח של נערים בני 15-17 ומה שאני יודע, צ'יק צ'אק אירחו את כולם, לא היתה שום בעיה, אנשים פונים, מבקשים, שמחים להשתתף בזה, ברמה כזאת שיש משפחות שמבקשות.

דבורה גיני מלכי : נכון, בזה אתה בהחלט צודק. אני חושבת שבאמת צריך לנסות את זה.

עודד רביבי : אני אגיד לך מה ההבדל, דובי. כל האירועים האלו זה אירועים חד פעמיים שלא מחייבים. כשבסוף מדובר בשכנים שלך, אנשים יותר נרתעים. זה קשר יותר מחייב, זה אנשים שהם אחר כך יראו אותם.

מנחם שפיץ : דבורה, אני מקבל את מה שדובי אמר. תוציאי את זה. מדובר פה על 1,800 בתי אב. בטוח שאת תמצאי אפילו יותר ממה שאת צריכה.

נעמה טל : את אומרת שניסית לעשות משהו.

דבורה גיני מלכי : ניסינו. פנינו לאנשים. ניסינו לעשות שידוכים. ניסינו למצוא למשפחת איקס שיש לה ילד בכיתה ד' באורות עציון בנים, עוד משפחה שאולי גם יש לה ילד באורות עציון. זה לא נבדק בכלל. מאוד קשה לזה להידבק.

נעמה טל : תראי, קרה לכל אחד מאיתנו שהוא הזמין מישהו מבית כנסת ולא היה משהו, אז היה פעם אחת ונגמר, ויש משפחות שאצלך יכולות להיות כל שבועיים-שלושה, ולהיפך. יש גבול למה שאת יכולה לעשות. את יכולה לשדך, אבל בסוף אולי יפרדו והכל בסדר.

דבורה גיני מלכי : הניסיון הבא שלנו ב-17.6. אנחנו עושים משחק חפש את המטמון בגוש עציון. יצאו למשחק הזה 15 רכבים שבכל רכב זוג ותיק וזוג עולה. המשחק חמוד, הוא כתב חידה. בטח חלק מכם עשיתם את המשחק הזה.

נעמה טל : עם סמרטפון.

דבורה גיני מלכי : עם סמרטפונים וסלפים וכו'. חברת 'יש לאן' מארגנת אותו. דגנית יעקובוביץ' בעלת הרעיון, ואני ושושי מהמתני"ס כתבנו את כתב החידה. יש שם סיבובים. עכשיו אנחנו מחפשים משפחות ישראליות ותיקות. בעניין הזה אני פונה ומזמינה אתכם להצטרף.

נעמה טל : ניסית דרך הפייסבוק של אפרת, של המועצה, של עודד?

דבורה גיני מלכי : לא. ישבתי רק אתמול על דרכי הגיוס עם עליזה.

נעמה טל : מדובר על יום שישי?

דבורה גיני מלכי : יום שישי. אני מאוד אשמח אם חברי המועצה יגיעו לסיור. זה סיור של שלוש-ארבע שעות. ב-8 נפגשים במתני"ס, קפה, עוגה, יוצאים לדרך, מסיימים בכפר עציון עם מצגת של מה שעשינו, ארוחת בוקר משותפת ויציאה להביא את הילדים מהגנים. זהו, תודה רבה.

דובי שפלר : באיזו שעה זה?

דבורה גיני מלכי : 8 עד 15:12. 8 – מפגש במתנ"ס ו-15:12 נסיים.

דובי שפלר : איפה נרשמים?

דבורה גיני מלכי : אצלי.

דובי שפלר : אוקי. יש פרסום?

דבורה גיני מלכי : לא, לא, אנחנו עכשיו עובדים על דרכי הפרסום. כרגע אני פונה לקבוצות ממוקדות כדי להציע להן את זה.

עודד רביבי : שרון.

אישורי תב"רים-

שרון הורוביץ : יש לנו שני תב"רים פשוטים יחסית. יש תב"ר של שיפוץ גני משחקים. זה עבודות שנעשו פה כבר עם תוכניות העבודה. אנחנו מוציאים אותם מתב"ר שפ"ע. קיבלנו 503,000 שקל מימון ממשרד הפנים לדבר הזה. הפרוייקט עלה כ-750,000 שקל - - - 250,000 מקרנות הרשות אנחנו רוצים כדי שנוכל לעקוב. זה תב"ר יעודי לדבר הזה. זה דבר אחד. דבר שני, קיבלנו 20,000 הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים לפעילות, זה מצינג, כמו כל דבר שקשור למשרד התחבורה ולרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. 5,000 שקל הבאנו מהבית, 20,000 שקל התקבל מהם.

דובי שפלר : היו שני תב"רים?

שרון הורוביץ : שני תב"רים.

דובי שפלר : במכתב שקיבלנו היה אחד.

שרון הורוביץ : תב"ר אחד זה ה-503 ו-250, התב"ר הגדול שקיבלנו. עכשיו הגיע מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים 20,000 שקל הרשאה תמורת השתתפות שלנו של 5,000.

אבי חדידה : שזה הולך לטובת מה?

שרון הורוביץ : פעילות חינוכית.

אבי חדידה : רק פעילות חינוכית?

שרון הורוביץ : בדרך כלל זה פעילויות חינוכיות, בטיחות בדרכים.

עודד רביבי : מי בעד?

הצבעה**בעד – כולם נגד – אין**

כולם בעד, אף אחד לא נגד. תודה רבה.

החלטה: אושרו שני התב"רים (גני משחקים ובטיחות בדרכים)**הוקלט ותומלל ע"י חבר המתרגמים הבינלאומי**

מאשר: _____

עודד רביבי